

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 89g/2019

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 65 alin. (3) pct. 1) din Codul de procedură penală
(persoanele considerate condamnate pentru comiterea unei infracțiuni
[nr. 2])

CHIȘINĂU

14 mai 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dlui Gheorghe Reniță, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 26 aprilie 2019,
Înregistrată pe aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 14 mai 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 65 alin. (3) pct. 1) din Codul de procedură penală, ridicată de către dna avocat Victoria Caracuian, în dosarul nr. 21-12/2019, pendinte la Judecătoria Strășeni, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională, pe 26 aprilie 2019, de către dna judecător Silvia Slobodzean de la Judecătoria Strășeni, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 18 martie 2016, între altele, dl Alexandru Popescu a fost condamnat în baza articolelor 187 alin. (2) literele b) și f) [*jaful comis de două sau mai multe persoane care a cauzat daune în proporții considerabile*] și 287 alin. (2) lit. b) [*huliganismul comis de două sau mai multe persoane*] din Codul penal și i s-a aplicat pedeapsa închisorii pe un termen de cinci ani și, respectiv, amendă în mărime de 400 de unități convenționale, adică echivalentul a 8000 de lei. Totodată, instanța a suspendat executarea pedepsei închisorii pe un termen de probă de doi ani.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, această sentință a fost casată în partea referitoare la aplicarea pedepsei. Curtea de Apel Chișinău i-a aplicat dlui Alexandru Popescu pedeapsa închisorii pe un termen de cinci ani și șase luni și, respectiv, un an închisoare în baza articolelor 187 alin. (2) literele b) și f) și 287 alin. (2) lit. b) din Codul

penal. Pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, instanța de apel i-a aplicat persoanei în discuție pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de șase ani, cu executarea ei într-un penitenciar de tip semiînchis.

5. Prin Decizia din 27 ianuarie 2017, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul ordinar al persoanei condamnate.

6. Prin Decizia din 21 decembrie 2017, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul în anulare depus de către dna avocat Victoria Popov, a casat sentința primei instanțe, decizia instanței de apel și decizia instanței de recurs ordinar în partea condamnării dlui Alexandru Popescu în baza articolului 187 alin. (2) literele b) și f) din Codul penal. Curtea Supremă de Justiție l-a condamnat pe dl Alexandru Popescu în baza articolului 187 alin. (2) lit. b) din Codul penal [*jaful comis de două sau mai multe persoane*] și i-a aplicat pedeapsa închisorii de cinci ani de zile. De asemenea, ea a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016 în partea ce ține de condamnarea dlui Alexandru Popescu în baza articolului 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal la un an închisoare. Pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, instanța de recurs i-a aplicat persoanei în discuție pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de cinci ani și șase luni, cu executarea ei într-un penitenciar de tip semiînchis.

7. Prin încheierea din 14 august 2018, Judecătoria Strășeni a admis cererea procurorului de revizuire a procesului penal în parte referitoare la condamnarea dlui Alexandru Popescu în baza articolului 187 alin. (2) lit. b) din Codul penal. Pe parcursul procedurii de revizuire, procurorul a modificat învinuirea înaintată dlui Alexandru Popescu din articolul 187 alin. (2) lit. b) din Codul penal în articolul 187 alin. (1) din Codul penal. În rezultat, printr-o sentință din 6 septembrie 2018, Judecătoria Strășeni l-a găsit vinovat pe Alexandru Popescu de comiterea infracțiunii prevăzute la articolul 187 alin. (1) din Codul penal [*jaful*] și a dispus încetarea procesului în baza Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Această sentință nu a fost contestată în fața instanțelor ierarhic superioare.

8. Pe 18 septembrie 2018, dl Alexandru Popescu a depus la Judecătoria Strășeni o cerere prin care a solicitat absolvirea de executarea pedepsei penale aplicate pentru infracțiunea de huliganism (închisoare de un an) în baza Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

9. Prin încheierea din 3 octombrie 2018, Judecătoria Strășeni a respins această cerere.

10. Prin decizia din 20 noiembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a casat încheierea Judecătoriei Strășeni din 3 octombrie 2018 și a trimis cazul la rejudecare.

11. Pe 18 aprilie 2019, în cadrul ședinței de judecată, dna avocat Victoria Caracuian, care apără interesele dlui Alexandru Popescu, a ridicat

excepția de neconstituționalitate a articolului 65 alin. (3) pct. 1) din Codul de procedură penală. Acest articol prevede că persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat, dacă sentința este, parțial sau integral, una de condamnare.

12. Prin încheierea din aceeași dată, Judecătoria Strășeni, sediul central, a admis ridicarea excepției și a dispus trimiterea unei sesizări la Curtea Constituțională, în vederea soluționării excepției.

B. Legislația pertinentă

13. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

14. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală sunt următoarele:

Articolul 65

Învinuitul, inculpatul

„(1) Învinuitul este persoana fizică față de care s-a emis, în conformitate cu prevederile prezentului cod, o ordonanță de punere sub învinuire.

(2) Învinuitul în privința căruia cauza a fost trimisă în judecată se numește inculpat.

(3) Persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește:

1) condamnat, dacă sentința este, parțial sau integral, de condamnare;

[...]”

Articolul 466

Rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată și punerea ei în executare

„(1) Hotărârea instanței de judecată într-o cauză penală devine executorie la data când a rămas definitivă.

(2) Hotărârea primei instanțe rămâne definitivă:

1) la data pronunțării, când hotărârea nu este supusă apelului și nici recursului;

2) la data expirării termenului de apel:

a) când nu s-a declarat apel în termen;

b) când apelul declarat a fost retras înăuntrul termenului stabilit;

3) la data retragerii apelului și încetării procedurii de apel, dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului de apel;

4) la data expirării termenului de recurs, în cazul hotărârilor nesupuse apelului sau dacă apelul a fost respins;

- a) când nu s-a declarat recurs în termen;
 - b) când recursul declarat a fost retras înăuntrul termenului stabilit;
 - 5) la data retragerii recursului declarat împotriva hotărârilor menționate la pct. 4) și încetării procedurii de recurs, dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului de recurs;
 - 6) la data pronunțării hotărârii prin care s-a respins recursul declarat împotriva hotărârilor menționate la pct. 4).
- (3) Hotărârile instanței de apel rămân definitive la data pronunțării deciziei în apel.
[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

15. În argumentarea excepției de neconstituționalitate, autorul a invocat faptul că prevederile contestate nu stabilesc în mod clar de când persoana obține statutul de condamnat: (i) de la data la care a fost pronunțată decizia instanței de apel sau (ii) de la data la care a fost pronunțată decizia Curții Supreme de Justiție.

16. În opinia sa, prevederile contestate contravin articolului 23 alin. (2) din Constituție, care instituie exigențele calității legii.

B. Aprecierea Curții

17. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

18. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

19. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dna avocat Victoria Caracuian, în dosarul nr. 21-12/2019, pendinte la Judecătoria Strășeni, sediul central. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

20. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 65 alin. (3) pct. 1) din Codul de procedură penală. Acest articol stabilește că persoana în privința căreia sentința de condamnare a devenit definitivă se numește condamnat.

21. Potrivit autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile contestate ar fi imprevizibile.

22. Curtea a fost chemată anterior să verifice dacă prevederile articolului 65 alin. (3) pct. 1) din Codul de procedură penală sunt sau nu previzibile. Astfel, în Decizia nr. 15 din 11 februarie 2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 19g/2019, Curtea a reținut că articolul 65 alin. (3) pct. 1) din Codul de procedură penală prevede, fără echivoc, că

persoana obține statutul de condamnat de la data la care sentința de condamnare a devenit definitivă.

23. Totodată, articolul 466 din Cod prevede ipotezele în care hotărârea instanței de judecată devine definitivă și, în consecință, executorie. În conformitate cu alineatul 3 al aceluiași articol, hotărârile instanței de apel rămân definitive la data pronunțării deciziei în apel. Așadar, persoana este considerată condamnată, ca urmare a comiterii unei infracțiuni, între altele, de la data la care a fost pronunțată decizia instanței de apel (de condamnare sau de menținere a sentinței de condamnare).

24. Prin urmare, Curtea a constatat că există repere obiective care ajută destinatarul și interpretul legii să prevadă sensul exact al dispozițiilor contestate. Problema abordată de către autorul excepției de neconstituționalitate își are sursa în interpretarea eronată a legii, nu în neclaritatea acesteia.

25. De vreme ce nu au intervenit elemente noi de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele menționate în Decizia nr. 15 din 11 februarie 2019 sunt valabile și în prezenta cauză.

26. Având în vedere cele menționate *supra*, Curtea conchide că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 65 alin. (3) pct. 1) din Codul de procedură penală trebuie respinsă ca inadmisibilă.

Din aceste motive, în baza articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 65 alin. (3) pct. 1) din Codul de procedură penală, ridicată de către dna avocat Victoria Caracuian, în dosarul nr. 21-12/2019, pendinte la Judecătoria Strășeni, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 14 mai 2019
DCC nr. 70
Dosarul nr. 89g/2019*